

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemaj nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 269.

V Ljubljani, v sredo 24. novembra 1886.

Letnik XIV.

Delavske zbornice.

Večkrat smo se že pečali v našem listu z delavskim stanom, z njegovimi težavami in sploh z marsičem, kar je z njim v zvezi. Omenjali smo tudi že delavskih zbornic, ktere se nameravajo v Avstriji ustanoviti, da bodo skrbele za zboljšanje žalostnega položaja, v katerem se dandanes delavec nahaja nasproti kapitalu, nasproti tovarnarju. Nasvèt za ustanovo delavskih zbornic stavili so v državnem zboru levičarji. Človek bi na prvi pogled mislil: lejte si, lejte si, kako so vendar levičarji modri ljudje, kako zvesto skrbé za tlačeni delavski stan; še celó v državni zbor hočejo mu pot pogladiti in to vse iz gole ljubezni do bližnjega, ker tako zahteva krščanska in državljanska pravičnost. Ako pa človek premisli, kdo je stavil ta predlog, se ob enem tudi nehoté vpraša, kako je to, da liberalna levica kar h krati svojim načelom tako nezvesta postane. In ravno to je, kar človeku vse upanje vniči, da bi bile nameravane delavske kamore res delavcu na korist, temveč se nam vseskozi kolikor toliko opravičena misel vriva, da so si levičarji delavske zbornice na svojo korist izmislili. Poglejmo si stvar nekoliko bolj od blizu, bolj pri luči in takoj se nam mora pokazati, kaka da je!

Če smo liberalce in njih napore prav umeli, jim je edino le na tem ležeče, kako bi se dala avstrijska ustava v reprezentativnem smislu še zdatno okrepčati. Reprezentativni zastop v državnem zboru je pa nekako ravno nasproten zastopništvu stanovskih koristih. Kdor se le nekoliko nazaj ozre v minulo dóbo, ko so sedeli še liberalni možje pri egiptovskih loncih pri našem državnem ognjišču, spominjal se bo izvestno, kako da so se vedno poganjali za prvo, a nikdar ne za drugo. Ustavoverna stranka poznala je le eden način zastopa in ta je bil zastop tistih, ki ima groš pod palcem. Vse drugo ji je bilo odveč.

Državna oblika, ki jo ima Avstrija dandanes, se ne dá strogo določiti, kaj da je, niti se kam potisniti v kako določeno dovršeno podobo. Imamo sicer konstitucijo — ustavo toda silno raztegljivo, in pri vsem tem ni ne ptič ne miš, ne meso ne riba, ne

strogo reprezentativna ustava, pa tudi ne stanovsko zastopništvo, kjer bi namreč vsak stan svoje može imel za zastopnike. Naša sedanja ustava se opira na načela, ki so si tu pa tam še celó v nasprotju, ki so pa vknjižena v oktoberski diplom in februarškem patentu.

Naša ustava odlikuje se pa tudi še po drugih izrednostih, kakoršnih nimajo v nobeni drugi državi in se res prav nič ne strinjajo s pravo slobodno ustavo. In to je pred vsim drugim naš parlament, to-kakor tudi onostran Litave. Državni zbor na Dunaji in državni zbor v Budapeštu v pravem pomenu besede nista družega, kakor parlamenta druge, nižje vrste. Nad obema je vrhovni parlament — delegacije. To je prav tako, kakor pri branjevcu, ki ima dve vrsti najlepše moke na prodaj in iz obeh pa potem še tretjo najlepšo napravi, — cvet iz cvetú! Dalje imamo tudi dvoje odgovornih ministrstev, nad kterima se še le jedno samo državno voditeljstvo vpenja. Volilni red je pri nas že tak, kakor se po celem svetu ne najde več! Mesta volijo direktno, dežela tega ne smé, temveč se mora posluževati posredovalcev — volilnih mož. Trgovinske zbornice volijo iz svoje srede, velikoposestvo ima pa svojo kurijo. Vseučilišča pošiljajo v parlament svoje rektorje, Dunaj pa svojega župana. Pri vsem tem je pa večina v državnem zboru prava reva, kajti vlada se za-njo briga le tedaj, kedar jo rabi; sicer se pa ne zmeni dosti za-njo. S kratka: naša ustava je taka, kakor je nima celi svet. V vsakem oziru ti vtegne izvrstna biti, le za narodno gospodarstvo ti ni kaj prida. Preveč ima grmovja in vejevja na vse strani okoli sebe, ki jo duši.

Človek bi mislil, da bodo liberalci, ki so nam tega spaka ustvarili, sedaj z vpeljavo delavskih zbornic na to delali, da vse odpravijo iz naše ustave, kar ima ona odveč in kar je njej in nam škodljivo. Mislili bi bili, da se bo opozicija najprvo dvignila proti sedanjemu indirektnemu volilnemu redu, da bo opustila tista nesrečna okrožja pri volitvah, da bo polagoma skušala vpeljavati zastopništvo po stanovskih koristih in da bo delala na to, da se bode volilni red splošno raztegnil tudi na najmanjšega

črviča, ki se giblje v naši državi. To vse bi se moralo zgoditi, če bi levičarjem res kaj na zboljšanje žalostnega življenja svojega bližnjega ležeče bilo, če bi mislili resnobno delati, ne pa komedije igrati. Kaj pa so liberalci do sedaj v resnici že storili? Branili so se pripoznati volilno pravico petakarjem; dalje so se odločno uprli vpeljavi direktne volitve v kmetskih občinah. Kolikrat so se potezali za koristi velike obrtnije na škodo trpina delavca in ko bi danes v Avstriji nameravali splošno volilno pravico vpeljati, bi bila liberalna opozicija zopet prva, ki bi se ji protivila, dobro vedoč, da bi bila splošnja volilna pravica črv, kteri bi spodjedel korenine oligarhiji, ktera tu pa tam v bujen cvet sili. (Konec prib.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. novembra.

Notranje dežele.

Galicija ima novega deželnega maršala v osebi grofa Tarnovskega. Novi deželni maršal dovršil je v Krakovem tehnične študije, na to se je polotil obdelovanja svojega obširnega posestva, ki ga ima na Gališkem in pa v kraljevini Poljski. L. 1876 prišel je v deželni zbor. Rodovina njegova prišteva se najslavnejim poljskim rodovinom in si je v sorodu z grofom Ludovikom Wodzickem. Leta 1881 poklicali so ga v gosposko zbornico, kjer pa se ni politično razkazoval. Ponudili so mu v deželni avtonomiji gališki to prevažno mesto še le po skupnem dogovoru med grofom Taaffejem, ministroma Dunajevskim in Zemijalkovskim ter gališkim cesarskim namestnikom Zaleskim. Liberalni poljski listi so njegovo imenovanje še preden je bilo tisto uradno objavljeno, strastno pobijali, češ, da on ne more nikakor biti dober deželni maršal, ker je načelnik desniškega kluba v deželnem zboru (tako!), ki sam za-se nima večine v deželnem zboru. Grof Tarnovski je po celi deželi znan kot jako odločen in pošten mož, kterega povsod spoštujejo. Domo-ljubja je vročega, pri vsem tem pa Avstrijan z dušo in telesom, poleg tega pa silno delaven. Vse to so lastnosti, ki mu bodo na dobro hodile na težavnem potu, kterega je nastopil.

LISTEK.

Spomini iz potovanja po Gornje-Štajarskem.

(Dalje.)

Mavzolej Ferdinanda II. me je zapeljal, da sem zoper svoj načrt — ker tu smo že davno na Spodnje-Štajarskem — zašel v opisovanje Graških znamenitosti. Hvaležnost, ki smo jo tudi mi Slovenci temu možu dolžni, me je nagnila, da sem vpletel to v svoj spis. Sedaj bi moral pač mestu dati slovó, ali — ker že pišem, naj mi slavno vredništvo, ki mi je že toliko „listkov“ prepustilo, odstopi še nekaj vrstic.

Prostrani Gradec, ki šteje blizo 100.000 prebivalcev in se razteza ob obeh bregovih Mure okoli prijaznega senčnatega hriba, hrani v sebi marsikaj lepega. Zlasti sme se reči, da ima prav čedne hiše božje, ktere spričujejo veliko delavnost Gradčanov gledé olepšavanja cerkvá v zadnjem desetletji. Lepo prenovljena je gotska mestnofarna cerkev s svojim mogočnim kitastim stolpom. Posebno nežno okrašena

je tudi v gotskem slogu zgrajena frančiškanska cerkev; enako je v renesančnem slogu zidana farna cerkev sv. Andreja vsa prenovljena. Gotska stolna cerkev je očejena le od zunaj, notranjščina bi se pač dala še precej olepšati. Vse to, kar se v Gradcu v tem oziru stori, je, se mi zdi, večinoma sad umetelnega društva Sekovske škofije, ki kaj marljivo in vspešno deluje. Razun cerkvenih stavb opazimo po mestu mnogo lepih zasobnih palač; nekaj prav bahčačasto naperjenih, o kterih ne mislim pisati.

Zanimalo me je pa zlasti eno delo, ki bode gotovo Graškemu mestu v veliko krasoto in v čast vsem njegovim pospeševalcem. Menim namreč zidanje nove cerkve presv. Srca Jezusovega. Prostor tej zgradbi so odbrali na levem bregu Mure, precej daleč zunaj na vzhodni strani mesta. Namenjena je, da postane farna cerkev za prebivalce onega okraja. Da nam bo pa njen popis jasnejši, je skoraj potrebno, podati prej nekaj zgodovinskih črtic o grajenju te stavbe.

Minulo je že več kot deset let, odkar se je pogosto izrekala želja, naj bi v zelo naraslem novem delu mesta na kraji, ki se je zval „Morellenfeld“, sezidali novo cerkev, ker sosedne farne cerkve so

premajhne in ne morejo več zadostovati svojemu namenu. Škofijstvo je bilo prepričano, da je ta želja opravičena, in je storilo potrebne korake. Med drugimi obrnilo se je tudi do mestnega župana s prošnjo, naj posreduje, da se delo dovrši, češ, saj se bode tudi mestno starešinstvo gotovo veselilo, ako se v mestu sezida nova lepa cerkev. A liberalni mestni očetje so se izrekli, da jih ta stvar nič ne briga in da ne dodelé nikake podpore. In res menda mesto še do danes ni dalo krajcarja za grajenje te cerkve.

Graški knezo-škof se je tako prepričal, da od mesta nima pričakovati nikake podpore. Zato se je sam lotil velikega dela in je naročil umetelnemu društvu (chr. Kunstverein), naj potrebno poskrbi in svoje ukrepe njemu v potrjenje predloži. Zaupajoč na verna, velikodušna in darežljiva srca začel je brez potrebnih denarnih sredstev velikansko delo. Sklenil je v čast najsvetejemu Srcu Jezusovemu in Marijinemu in v čast sv. Jožefu zidati veliko, dostojno cerkev.

Prostor za zgradbo bil je kupljen in že marsikaj pripravljenega. Med tem je pa mestno starešinstvo mimo tega prostora nove ceste izpeljalo in je znatno povišalo, tako, da je prišel prostor za

Dolenje-avstrijskemu deželnemu maršalu *grofu Kinsky-ju* podelil je cesar dostojanstvo tajnega svetnika.

Trgovinski minister markiz Bacquehem je dospel 19. t. m. v Budapešt v *carinskih zadevah*. Konferenca z ogersko vlado je trajala štiri ure. Pretresovala se je zopetna vpevljava trgovinske in carinske zveze z Rumunijo. Naznanilo se je, da je rumunska vlada vprašala pri ministerstvu vnanjih zadev, ne bi li bila avstrijska vlada pripravljena začeti pogovore zastran pogodbe? Ministerstvo je vprašalo v tej zadevi ogersko vlado, a ta je odgovorila, da je pripravljena prinesiti tudi kake žrtve pod tem pogojem, da se obravnave vodijo na podlagi pogodb. Ker je tudi avstrijska vlada pripravljena, da se prično obravnave, naznanila je rumunska vlada ministerstvu vnanjih zadev, da naj v kratkem pošlje pooblaščenca, da prično razgovore. V imenovani konferenci so bila razpravljena načrtna vprašanja, ktera naj bi odločevala pri razpravah. Ker se je minister Bacquehem med tem povrnil na Dunaj, nadaljujejo strokovnjaki te pogovore. — Rumunija, ki je prej tako samovoljno pretrgala carinsko zvezo, je uvidela, da je najbolje živeti s sosedom v miru.

V četvoričnem odseku ogerske delegacije vprašal je sporočevalec Štefan Rakovsky državnega finančnega ministra Kallaya, ki je, kakor znano, za cesarjem prvi in najvišji gospodar v *Bosni* in *Hercegovini*, če poslednji dogodki na Balkanu morda niso nepovoljno vplivali na naši zasedeni pokrajini. Kallay je rekel, da prav nič ne in se je nadjeti, da se Bošnjaki in Hercegovci tudi v bodoče ne bodo dosti brigali, kaj se okoli njih godi, ker so s sedanjim položajem zadovoljni. V dokaz tega vršil se je tudi letos vojaški nabor, kakor bi ga bili ljudje že kdo vé kako navajeni in so povsem zadovoljni z njim. Gospodarstvo v omenjenih pokrajinah je redno in dobro, kajti vsako leto nekaj ostane, kar državni finančni minister porabi za ondašnje investicije. Računa o tem pa ne more še nobenega predložiti. Vojniki, ki jih v Bosni in Hercegovini leto za letom iz domačinov nabirajo, ne spadajo k skupni armadi, temveč so sami za-se. Zdravstvene razmere so se v obeh pokrajinah tudi zdatno zboljšale in so sploh že na občno zadovoljnost. Če so ljudje res tako zadovoljni tam doli, kakor jih je Kallay opisal, bo treba vendar-le še počakati, da se sliši glas tudi iz druge strani, potem nam bo mogoče še le pravo zadeti.

Vnanje države.

Uporni bolgarski častniki Banderov, Gruev in kar je še tovarišev, ki so bili izpuščeni iz zapora; mudé se na svojem potovanju v Rusijo v Bukareštu, od koder so vladarjem v Sofijo sporočili, da če se ne odpovedó, se bo v skrajnem času osnoval punt. Ob enem so se angleškemu premijerju zagrozili, da ga bodo tožili zaradi razžalenja časti, ker jih je obdolžil, da so bili z ruskimi rublji podkovani, ko so zaroto pričeli. Princ Aleksandru Battenberžanu poslali so pa zbadljiv telegram na dan obletnice slivniške zmage, češ, da mu častitajo k zmagi, katero so brez njega priborili.

Bolgarski prestol nikakor ni zavidanja vreden. To je sprevidel tudi tast kneza Mingrelskega, grof Adlerberg in se na vso moč tej kandidaturi upira in proti njej dela, kolikor more. Govori se tudi, da preden si je Rusija zbrala kneza Mingrelskega za bolgarskega kandidata, je ona spraznjeni prestol ponudila ruskemu grofu Šuvalovu, ki se je pa lepo zahvalil za ponudbo. Kandidatura kneza Mingrelskega daje ruskim listom nov dokaz, da se Rusija Bolgariji ne misli nikakor odpovedati. Prav tako vsi listi trdijo, da odhod generala Kaulbarsa nikakor ni blamaža za njegovo poslanstvo, temveč opozor velesilam, da naj ne podpirajo nič več sedanje bolgarske vlade, sicer bi morala Rusija krepkeje strune napeti. Nameravano okupacijo pa

menjen za zidanje nove cerkve, nekako v nižavo. Ako niso hoteli, da bi se bilo hodilo v cerkev po stopnjicah navzdol, so si morali drugače pomagati. Storili so to na nenavaden, izviren način. Cerkveno podzidje ali temeljno zidovje so napravili mnogo višje, nego je cesta, iz ktere vodijo nekatere stopnjice v cerkev navzgor. Na ta način nastal je pod cerkvenim tlakom čez in čez spodnji prostor. Tega hočejo cerkvi enako opraviti in rabiti zlasti za opravila po rajnih. Je velikanska kripta z okni in krog in krog jo oklepajo velike lope. Pri naši stavbi imamo toraj dve cerkvi drugo vrh druge, in to moramo pomniti, da dobimo jasno podobo o celi zgradbi.

Leta 1881 (23. marca) so slovesno vložili temeljni kamen za novo cerkev. Isto leto in le dober mesec kasneje (10. maja) bil je tudi v Ljubljani od rajnega knezo-škofa Krizostoma Pogačarja vložen temeljni kamen za cerkev Jezusovega Sreca. Naša cerkev bila je posvečena in dodelana že leta 1883; Graško pa zidajo sedaj že šesto leto in še bo trajalo par let, predno bode popolno gotova. Seveda je brez primere večja in ogromnejša in se pri grajenju take stavbe ne dá veliko prihiteti. Leta 1884

vsilisti kar od kraja zanikujejo, le „Grazdanin“ pravi, da bo Rusija ugodnega trenutka počakala, tedaj pa pričela, kar misli izvršiti. „Pet. Ved.“ svetujejo vladi, mesto Varno na vsak način zasesti, diplomatske razprave pa na Dunaj prestaviti. Kakor se kaže, pa vlada tega ne misli storiti, kajti vojna parnika „Pamint Merkury“ in „Sabinka“ sta iz Varne v Odeso odplula, kamor sta včeraj dospela in pet dni v karantani ostaneta. Kam se bodeta pa potem obruila, ni povedano. Na boj menda ne, če tudi bi se ta moral že zdavnej vneti med Rusijo in Avstrijo, če bi bilo to po želji ruskih listov, ktere je govor grofa Kalnokyja v delegacijah do najvišje stopinje razburil, da vse križem tožijo, kako da se je grof drznil javno tako oestro proti Rusiji govoriti. Dobro da vroči časnikarji in njihovi rudeči listi še niso vlada.

V časnikarskih krogih razširila se je novica — če raca, še ni vtemeljeno — o pogodbi, ki se je sklenila med *Avstrijo, Angleško, Italijo in Nemčijo* in sloni na teh treh točkah: 1. V slučajih vojske z Rusijo avstrijska armada zasede južno Oggersko in Srbijo. Angleško, avstrijsko in laško brodovje hiti pa v Črno morje. Nemčija vdeleževala se bo boja le tedaj, če bi imela Rusija zaveznika. Na vsak način pa bo imela ob poljaški meji 500.000 mož pripravljenih s kterimi bo Avstrijo podprla, če bi se ta pred Rusom vmikala. 2. Kar se tiče Turčije, sklenilo se je sledeče: Če Turčija zaveznikom svojo armado na razpolaganje postavi, se ji obljubi nedotakljivost turške države in zavezniki prevzamejo stroške turškega oboroževanja. Če se pa Turčija z Rusom zveže, ali pa če bi združenemu brodovju zaprla Bospor, bo pa avstrijska armada Grško, Macedonijo, Srbijo, Bolgarijo in Črno goro podpirala, da se bodo Turki na večne čase iz Evrope izgnali. Grška dobi Kreto. 3. Gledé Francoske se je določilo, da če bo ta država mirna ostala, bote Nemčija in Laška samo francosko mejo opazovali. Če bi se pa Francoska z Rusi zvezala, poslala bo Nemčija cel milijon vojakov preko Rena brez vsake napovedbe vojske; 200.000 Lahov pojde pa preko planin na Francosko. Italija dobi v tem slučaju Savojo in Nico.

Jutri se prične na *Nemškem državni zbor*, ki ga pa ne bo cesar Viljem otvoril. Bojé se namreč, da bi se ob slabotnem svojem zdravju še huje ne prehladil, kar bi se ob tem času prav lahko zgodilo. Zato bo menda prej ko ne prestolni govor prečital državni tajnik notranjih zadev. Težišče letošnjih obravnjav bo menda v predlogih in zahtevah vojnega ministerstva iskati, kterih ne bodo odlašali še le da januarija, kakor druga leta, temveč jih bodo takoj po otvorjenju državnega zbora v roke vzeli. To nekako diši po smodniku in spričuje, da Nemčija vetrovom bodoče spomladi nič kaj prida ne zaupa.

Francosko pokroviteljstvo nad ruskimi podaniki na Bolgarskem se razno tolmači. Uradna izjava o tem pokroviteljstvu, pravijo, da je ta-le: Rusija je Francoze za vrhovno pokroviteljstvo še le tedaj prosila, ko ji je Nemčija to prijaznost odrekla. Francoze tega niso mogli storiti, ker je to le protiusluga za rusko pokroviteljstvo francoskih podanikov na Bolgarskem. Dalje je pa Francija tudi izmed vseh na Bolgarskem prizadetih velesil, Francoska v homatije še najmanj zapletena. Druzega pomena to pokroviteljstvo nima.

„Liberté“, govoreč o *bolgarskem vprašanju* pravi, da Avstrija ne more privoliti, da bi jo Madjari tirali v nevarni boj z Rusijo. Iz govora grofa Kalnokyja se dá spoznati, da Avstrija uvidi, da rešitev bolgarskega vprašanja ni samo njena naloga. Treba je toraj sklicati nov kongres, kteri bo Berolinski mir v nekterih važnih točkah preosnovil. Ker vse velevlasti želé ohraniti mir, je mogoče na ta način bolgarsko vprašanje mirno rešiti; sicer naj se pa Avstrija in Angleška vprašate, niste li one dve krivi današnjega resnega položaja? Na Dunaju in v Londonu govore o celokupnosti turške države;

sem cerkev prvič videl in ko sem jo letos zopet ogledoval, sem se čudil, da so z delom že tako napredovali. Cerkev je že pod streho in toliko dodelana, da se iz sedanje stavbe dá ustvariti jasna sodba o njeni dovršeni obliki.

Načrt je napravil arhitekt in kr. profesor Jurij Hauberrisser v Monakovem. Obrnili so se do njega, ker je sin Graškega graditelja in se je že proslavil s svojimi deli — jako se hvali od njega sezidana mestna hiša v Monakovem. Glavnega graditelja pa zastopa in namestuje arhitekt Robert Mikovics *), ki mesto odsotnega mojstra vodi celo zidanje.

Ta gospod mi je preprijazno razkazal celo zgradbo in njemu se imam vrh tega še zahvaliti za natančne podatke o dimenzijah vseh stavbinih delov.

Po teh uvodnih opazkah oglejmo si zgradbo samo. (Dalje prih.)

*) Arhitekt Robert Mikovics je napravil tudi načrt za srečno prebarvanje cerkve sv. Jakoba v Ljubljani; le načrt za prebarvanje stranskih kapel ni iz njegove roke.

a Avstrija je zasedla Bosno, Angleška pa Egipt. Ko bi Rusija v Sofiji povzdignila svojo nadoblast, sklicevala bi se n. pr. na Avstrijo in Angleško. — Nekaj razločka je pa vendar v postopanju Avstrije in Angleške. Avstrija je zasedla deželi vsled Berolinske pogodbe, a Rusija s svojim postopanjem omenjeno pogodbo ruši in deželo vznemirja.

Izvirni dopisi.

Z Notranjskega, 22. novembra. Pri včerajšnjem volilnem shodu v Postojni glasovala je večina zbranih volilnih mož za dr. Ferjančiča kot kandidata za državno poslanstvo. Opomniti pa je treba, da so bili na volilnem shodu v veliko večjem številu zastopani volilni možje iz Logaškega kakor iz Postojniškega političnega okraja. Iz zadnjega je bilo samo devet volilnih mož, v Vipavi pa dotlej volilni možje sploh še niso bili izbrani. Logaški in Postojnski volilni shod je eno in isto: Logačani in Cirkničani so s svojim vikom in krikom odločevali. Gotovo pa je, da bode v Postojniškem političnem okraju ogromna večina za g. deželnega svetnika Ant. Globočnika. Če k tej prištejemo še kakih 20 glasov iz Logaškega političnega okraja, je izvolitev g. Globočnika gotova.

Bilo bi pa tudi res čudno in nevhvaležno, če ne bi možje Postojniškega okraja v dan volitve glasove oddajali za g. A. Globočnika, ki je v teku dolgih 22 let toliko dobrot skazoval posameznim osebam in celim občinam Notranjskim, ki je bil vedno postrežljiv prijatelj kmeta in je — kjer je bilo koli mogoče — prihranil temu in onemu marsiktera pota in stroške, ki je bil zvest svojemu narodu že v tistih časih, ko mnogo sedanjih prevzetnih oblastno se postavljajočih petelinov še na svetu ni bilo. Njegova ljubeznjivost ga bo tesno zvezala z drugimi slovenskimi poslanci, ki bodo čedalje bolj spoznali, kako krepka in delavna moč je z g. Globočnikom prirastla narodnemu zastopništvu. Zadeve in potrebe Notranjcev kdo jih bolje pozná kakor g. Globočnik, ki vé za vsako vas, cesto, ja rekel bi, vsako hišo Postojniškega okraja? Ali ni to velike vrednosti za poslanca? Logaški politični okraj leži poleg Postojniškega in razmere so tam zeló podobne tukajšnjim, rastoča revščina je po obeh. Kdo bi si upal trditi, da so g. Globočniku potrebe Logačanov ali Cirkničanov neznane, da sosed ne vé, v kakem stanu je hiša in polje njegovega bližnjega sosedu. Kot okrajni glavar Postojniški je imel g. Globočnik priliko seznaniti se z osebami najvišjih krogov, obiskujočih slovečo jamo, kar zopet veliko veljá. Da, resnično, g. A. Globočnik ima mnogo lastnosti, ki ga priporočajo za poslanca: zvest narodnjak, skušen, praktičen uradnik, prijatelj kmeta, delaven na vso moč, ljubljeneec in ljubitelj Notranjcev. Da bi bil on bolje skrival svoje Slovenstvo, bi ne bil še le na starost povišan na mesto, ki ga sedaj zaseda. Notranjci mnogoletnemu svojemu okrajnemu glavarju pač ne morejo postaviti lepšega spomenika hvaležnosti; ne morejo svojemu na mnogo krajih z diplomom častnega občanstva ali tržanstva odlikovanemu ljubljencu dodati dostojniše časti od te, da ga izvolijo 6. decembra za svojega zastopnika v Dunajskem parlamentu.

Ker se je pa tudi gosp. dr. Ferjančič sinoči s svojim lepim in taktim govorom ter mirnim in popolno taktim vedenjem vsim navzočim srčno prikupil in vsestransko pokazal svojo sposobnost za poslanstvo, volimo ga 29. novembra za deželnega poslanca, zlasti, ker pripravnega kandidata za to mesto, kolikor je doslej med nami znano, nimamo! Mnogo volilcev, ki bodo za mandat v državni zbor glasovali za g. A. Globočnika, dogovorilo se je voliti v deželni zbor g. dr. Ferjančiča.

Iz Košane, 23. novembra. Iz raznih dopisov zvemo o izvanrednih naravnih prikaznih, ki se sementertje nahajajo. Tako n. pr. eveté pozno v jeseni to ali ono drevo, ali pa kaka nežna cvetlica. Zopet drugej pozno v jeseni pobijajo kače itd. Zato, mislil sem si, vtegne tudi koga zanimati, če povem, kaj sem jaz 19. t. m. izvanrednega opazil. Omenjenega dne opazil sem blizo doma zeló mladega martinčka, ko je revše še na površji zemlje tavalu. Ravno tega dne zapazil sem skoraj vrh Tabora (Schillertabor), kamor me je pot vodila, več živih ličink hrošča. — Domú gredé pa me je zvečer iznenadila jako svitla, električni svetilnici slična luč, katero je povzročil ne daleč padajoč lep meteor, kterega, ko se naglo ozrem, sem še dobro opazil, ko je takoj za prvim

gričem zginil. Mogoče, da je bilo le-to nenavadno, da je bila prikazen tako blizo, kakor nisem še nikdar kaj enacega videl. Ravno istega dne kake pol ure pred mano gredé opazil je tudi drugi domačin padajoč meteor, kakoršnega še nikdar poprej.

Ker že to pišem, naj omenim še to (če ni že kdo poročal), da smo imeli 18. t. m. prvi občni zbor pred kratkim ustanovljene šolske podružnice sv. Cirila in Metoda za Pivko s sedežem v Št. Petru, kjer se je volilo stalno načelnštvo z drugimi zastopniki tega društva. Za načelnika, kakor tudi zastopnika za veliko skupščino je bil izvoljen vrli Št. Peterski kurat, čast. gosp. Podboj. Ustanovnikom pristopila sta med drugimi domoljubna gg. duhovnika v Zagorji in Knežaku. Bog daj srečo!

Iz Ptuja, 22. novembra. („Dijaška kuhinja v Ptuj.“) Čut veselja in srčne zadovoljnosti navdaja srce domoljuba, vidočega, kako živo zanimanje je naše človekoljubno podjetje vzbudilo v srcih vseh Slovencev. Rodoljubi kar tekmujejo s svojimi prilozki za to prekoristno napravo, čemur se nikakor ne bomo čudili, ako pomislimo, da so zares redki naobraženi Slovenci, ki morda ne bi bili britko izkusili in čutili za časa svojih študij pesnikovih besed: „Gorjé, kdor se useda za tujo mizo mlade dni; vsak grižljaj mu preseda, požirek vsak mu zagreni.“ Pa tudi naša prva domoljubna prošnja do velečastitega našega duhovništva, podučiti našega priprostega kmeta o tej velevažni napravi ni bila zamán. Tu gre prva čast č. g. J. Sattlerju, kaplanu pri Veliki Nedelji, in Velikonedeljčanom, ki so za dijaško kuhinjo nabrali in 12. t. m. v Ptuj pripeljali: 8½ vagonov zmesi, 2½ vagona ajdine in 17 vagonov krompirja. Gosp. kaplan je iz svojega plačal nabiralce, ki so hodili po fari pobirat. Slava in hvala njemu za poduk, trud in požrtvovalnost, slava in hvala Velikonedeljskim župljanom; naj bi bili drugim v izgled, vspodobu in posnemo!

Z nova so darovali, deloma kot mesečni podporniki pristopili nastopni p. n. č. gg.: dr. Josip Muršec v Gradcu 15 gl.; dr. P. Turner, odgojitelj na Dunaji, 10 gl.; A. Repič, župnik v Kapelah pri Brežcah, 10 gold.; Velikonedeljčan 10 gl.; pri godovanji preč. g. kanonika M. Stranjšaka v Hočah se je nabralo 10 gl. 83 kr.; dr. Robič, kanonik v Gradcu, 5 gold.; o. G. Švajgar, gvardijan v Gradcu, 5 gl.; J. Greif, lekarnar v Priedoru (Bosna) 5 gl.; Anton Koblar, kaplan v Mengšu, 3 gold.; R. Šuta, župnik v Zavrču, mesečni podpornik za 10 dni, plačal 3 gl.; J. Sattler, kaplan pri Veliki Nedelji, nabral 2 gold. 40 kr.; gđc. Hedviga Rakuš, poštarica pri sv. Barbari v Halozah, 2 gold.; Bradaška, umirovljeni gimnazijski vodja v Gradcu, 1 gl.; Josip Kovačič, narodni učitelj v Ljutomeru, je nabral in izročil 30 gl., in sicer: J. Skuhala, župnik, mesečni podpornik za 10 dni, 3 gl.; A. Šlamberger, c. kr. beležnik, mesečni podpornik, 3 gold.; dr. Mravljak, odvetnik, 10 gl.; dr. J. Spešič 2 gl.; M. Ovsenjak, kaplan, mesečni podpornik à 1 gl., plačal 2 gl.; B. Kocbek, kontrolor, mesečni podpornik à 1 gl., plačal 1 gl.; J. Horvát, nadučitelj, mesečni podpornik à 1 gold., plačal 1 gold.; Simon Cvahte, nadučitelj pri Mali Nedelji, J. Vavpotič, gostilničar, in F. Sršen, trgovec, vsak na teden 15 kr., plačali 4 gl. 5 kr. do 31. dec.; J. Ivančič, c. k. pristav, in J. Karba, učitelj, à 50 kr.; družba igralcev nabrala 2 gold. 10 kr.; Šnip-Šnap-Šnorovei 85 kr. Slava in čast milim dobrotnikom in dobrotnicam! Gospodu Josipu Kovačiču, učitelju v Ljutomeru, posebna prirčna zahvala! Bog platil! Nadaljne milodare vsprejema č. g. o. Benko Hrtiš, gvardijan na Ptuj.

Iz Vipave, 20. novembra.

Napoči dnevu zor prezlati,
Praznuje god nam prva Mati
Cesarstva — ljube Avstrije:
„Bog, Eliza, blaži Te!“

Veselica, katero je otvorilo učiteljstvo Vipavskega okraja v proslavo Najvišjega godovnega dneva Nj. Veličanstva presvite cesarice Elizabete v prostorih Vipavske čitalnice na večer 18. t. m. vršila se je v vsih točkah zanimivega programa točno, gladko in dovršno. Privabila je toliko najodličnejšega občinstva, da so bili prostori čitalnični do dobrega napolnjeni, in je bilo dohodkov blizo 100 gl. ter bode za nameravani namen (namenjeni so namreč dohodki družbi sv. Cirila in Metoda) preostajala znatna svota.

Ogovor, deklamacija, petje, kakor tudi veselo-igra „Bob iz Kranja“ — vse bilo je sprejeto z občeno pohvalo in zadovoljnostjo. Več komadov moralo se je ponoviti, in plosk ter živahno odobravanje je svedočilo, da je učiteljstvo pravo zadelo,

ko se je domenilo in odbralo ta večer, da se budi in krepí lojalni duh in vdanost presviti vladarski rodovini. Obilno zbrano odlično in slavno občinstvo pa je dokazalo, da umé te svrhe podpirati z zdatnimi podporami in požrtvovalnim udeleževanjem.

Učiteljstvo je svojo ulogo zvrševalo vsestransko točno, dasi je mnogo sotrudnikov po več ur od trga oddaljenih in je bilo vsekako vsaj nekaj vaj neobhodno potrebnih. Vendar slavnim čitateljem zamolčimo imenom navajati, kateri izmed mnogo sodelovalcev se je tako in tako skazoval, kajti vsi skup in vsak za sebe storil je z veseljem svojo dolžnost v jasni zavednosti, da smoter je vzvišen in namen blagodejen.

Naj le omenimo, da tudi sodelujoče dame, gospodičina pl. Föderanspergova kot deklamovalka in igralka na citre in gospe Gašperin-ova in Perné-tova v igri „Bob iz Kranja“ kot Polonica in Nežika, so se skazale, da so kos svoji nalogi.

Vsem sodelovalcem Vipavskega okraja slava in čast!

Dokler nam še cerkve bele
V dolu, po gorah blišče,
Nam za „vero, dom, cesarja“
Vdanost zvésto govore.

Od Pohorja, 18. nov. („Spolok sv. Vojtecha.“) Najnovejša knjiga, ki jo je imenovano društvo izdalo, pravi, da so Slovaki že dolgo časa mislili na priložnost, kako bi svojemu narodu zamogli dati duhovnega živeža, ali imeli so odstraniti marsikakšno oviro.

Že leta 1857 se je v Budapešti ustanovil poseben odbor, kateri bi imel storiti potrebne korake, da Slovaki dobijo književno društvo za ljudstvo. Poslali so deputacijo k takratnemu primasu, blagega spomina kardinalu Scitovski-ju, kjer so prosili za dovolitev nameravanega društva. Deputacija bila je prijazno sprejeta in odpuščena z dobrim upanjem. Toda v pismenem odgovoru, ki ga je kardinal odboru poslal, je pisalec bil tega mnenja, da se z združenimi močmi dá več doseči. Vsled tega je priporočal že obstoječe društvo sv. Štefana, ki je imelo isti namen, kakoršen so pred očmi imeli slovakoslovenski možje; zatoraj je predlagal, naj bi pri društvu sv. Štefana bil Slovak, kateri bi skrbel za duhovne potrebe ljudstva slovenskega, iskal pisatelje, pregledaval rokopise ter skrbel za izdavanje knjig.

Začasni odbor je bil prepričan, da je za duhovne potrebe Slovakov opisani način nedostaten in da je neobhodno potrebno, ako imajo posebno društvo. Sledečega leta se je odbor obrnil do duhovenstva Banskobistriškega. Episkop Bistriški bil je Štefan Mojzes. (Dopisnik naj pristavi, da je to tisti Mojzes, ki je o svojem času bil profesor v Zagrebu in se omenja tudi med pisatelji hrvatskimi.) Duhovniki so sestavili prošnjo, podpisal in priporočil jo je tudi njihov episkop. Pismo so poslali na Dunaj do ministerstva za nauk in bogočastje. Leta 1860 so dobili odgovor, naj bi prosilci odstopili od misli za posebno društvo, ampak naj bi se omejili samo na zbiranje denarja z namenom za izdavanje knjig, kakor to dela čehoslovansko „Dědictvo Maličkových“. V to svrhu pa zadostuje dovoljenje ordinarijatsko. — Vidi se, da niso dosegli namena.

Tretji poskus za dovoljenje društva napravili so l. 1862. Zadevo so sedaj v roke vzeli zopet duhovniki, to pa v dekanovini Šaštín. Sestavili so prošnjo, poslali jo vsem dekanovinam, kjer Slovaki prebivajo. Prošnjo so povsod podpisovali. Poslali so jo kardinalu Scitovski-ju. Ta je odgovoril v istem smislu, kakor prvokrat, vendar je dostavil, naj bi poseben odbor to zadevo dobro presojeval in morda bi se dalo ustanoviti društvo na cerkvenej podlagi.

Predno se je društvo zamoglo ustanoviti, umrl je kardinal Scitovski. Naslednik mu je postal sedanjí primas in kardinal Simor. Temu je dekanat Šaštínski dné 26. maja 1868 odposlal prošnjo, ki so jo duhovniki bili znovič sklenili v svoji konferenci v Kotéh. Dolgo pričakovana želja se je spolnila. Slovaki so dobili književno društvo v korist prostemu ljudstvu.* Med zakladatelji se nahaja ime kardinalovo, v imeniku je pri številki 48, kakor so članovi bili odberu po vrsti naznanjeni. Leta 1870 in 1871 pristopilo je 1665 udov, leta 1872 novih 381 itd., do letos 1886 je v celem bilo vpisanih 5275 udov. Dopisnik pa naj opomni, da društvo še kot uda smatra vsakega človeka, kateri svojega iz-

* Znanstveno društvo književno bila jim je: „Matica slovenská“.

stopa odboru ni naznanil. Najnovejšo knjigo so tiskali v 4500 izvodih.

Spisi, ki jih je društvo izdalo, obsegajo čez tri milijone tiskanih pol. Kakor dotični izkaz razodeva, tiskano je bilo 590.656 knjig, v knjižnici še na kupca čaka tiskopisov v vrednosti 21.606 gl. 57 kr., inventar vreden je 700 gl., knjižnica pa 600 gl. Kapitala imajo 42.412 gl. 55 kr. Skupni imetek društven je toraj 65.319 gl. 12 kr.

Pred seboj imam knjigo, ki je lani prišla na svetlo v Poznanju z naslovom: Święci Cyryl i Metody, tam se v odstavku „Ślowianie“ bere, da je „szereg tych ludów“ sledeči: 1. Poljakov 12 milijonov, med njimi 11.500.000 katolikov; 2. Čehov in Moravcev 5 milijonov, od teh 4.850.000 katolikov; 3. Srbov lužiških, o katerih je „Slovenec“ lani enkrat pisal, 150.000, med njimi 10.000 katolikov; 4. Rusi štejejo 35 milijonov duš, in to skoro izključljivo razkolnikov; 5. Rusini 15 milijonov, med temi „že samo“ 3 milijone katolikov; 6. Srbov in Hrvatov je 6.500.000, med njimi 2.500.000 katolikov (naj dostavim, da se n. pr. v Zagrebu ali v obče kjerkoli med katoliki rojeni razkolnik imenuje in šteje med „Srbe“); 7. Bolgarov je 5.210.000, od teh je 80.000 katoliške vere. Sedaj pridemo na vrsto mi, pa ne vem, kako je pisatelj zvedel to, da je zamogel napisati: „8. Ślowienicy 1.500.000, z tych katolików 1.285.000“; slednjič 9. Slovaki 2.230.000, od teh 1.600.000 katolikov. Zadnji dve panogi čé medsebojno primerjamo, moramo priznati, da smo mi Slovenci mnogo pred Slovaki, in o tem se prepričamo, ako — med ostalim — tudi našo „Družbo sv. Mohora“ primerjamo z njihovim „Spolkom sv. Vojtecha“.

K. D.

Domače novice.

(Peti občni zbor duhovnega podpornega društva) otvoril je včeraj kmalo po 11. uri dosedanji podpredsednik, prelat g. dr. Čebašek s kratkim nagovorom, v katerem je segel tudi nekoliko nazaj v zgodovino tega društva. Potem je poročal društveni tajnik spiritual g. Flis o delovanju društva v zadnjih treh letih. Vršila se je potem volitev novega odbora, pri kateri so bili izvoljeni prečastiti gospodje: prelat dr. Čebašek, predsednik; kanonik Andrej Zamejic, podpredsednik; kanonik Luka Jeran, Janez Flis, Jožef Jerič, Matej Kožuh, Janez Rozman, Ant. Zupančič, Jožef Erker, Franc Povše, odborniki; kanonik Karol Klun, Matija Hočevnar, Janez Potočnik, Žiga Bohinec, Anton Kržič, odbornikovi namestniki. Po kratkem razgovoru je g. predsednik ob pol 1. uri popoldne zatvoril peti občni zbor. (Natančneje poročilo o priliki.)

(Vodnikov spomenik.) V odsek za napravo omenjenega spomenika izvoljeni so bili gg.: dr. Bleiweis vitez Trsteniški, Ivan Hribar in dr. Mosché.

(Odbor „Glasbene Matice“) razvrstil se je v sledeče odseke: V artističnem odseku so gg.: Gerbic, dr. Gross, vitez Janušovsky, Juvane, Razinger, Stegnar, Svetec in Valenta. V šolskem odseku pa gg.: Ravnikar, Drenik, Paternoster, Gerbic in vitez Janušovsky.

(Vabilo) k Preširnovemu večeru, kterege priredi narodna čitalnica Ljubljanska v nedeljo dné 28. novembra 1886. leta. Vspored: 1. Mendelssohn: „Jesenska“; poje čital. mešani zbor. — 2. Fr. Gerbič: „Ljubici pod oknom“; moški četverspev. — 3. J. Schulhoff: „Fantazija o českih národnih pesmih“, igra na glasoviru g. A. Foerster ml. — 4. Soedermann: „Kmečka svatba“; poje čital. mešani zbor. — 5. A. Winter: „Adrijansko morje“; poje čital. moški zbor, na glasoviru spremlja g. pl. Ohm-Janušovsky. — 6. Fr. Prešeren: „Krst pri Savici“ Uvod deklamuje gosp. I. Borštnik. — Začetek ob ½ 8. uri zvečer. Pristop je dovoljen izključljivo le čč. p. t. društvenikom. Odbor.

(Prostor pred Rudolfinomom) poklonil je deželni odbor kranjski Ljubljanski mestni občini v last.

(„Slovenski Narod“) je bil včeraj zaplenjen zaradi uvodnega članka iz Rusije.

(Odpoved) mestnega redarskega komisarja gosp. Ivana Kavčnika na to službo je vzel mestni odbor na znanje, ter se bote službi mestnega redarskega komisarja in redarskega stražmostra takoj razpisali.

(Gospod Josip Staudacher), c. kr. računski nadsvetnik računskega oddelka c. kr. tukajšnje deželne vlade, stopil je v pokoj in se mu je ob tej priliki podelil naslov vladnega svetnika.

(Vabilo k gledišni predstavi), katero napravi narodna čitalnica v Škofji Loki v nedeljo, 28. novembra 1886. Predstavljal se bode Raupachova žaloigra: „Mlinar in njegova hči“. — Vstopnina za ude je prosta, neudje plačajo za osebo 30 kr.

(O letošnji zimi) vremenoslovci (meteorologi) nič vgodnega ne napovedujejo. Pravijo, da bo grozno veliko snega, ki bo pa še le po Božiči začel iti. November bo imel še nekaj lepih dni, proti koncu viharno vreme, mraz in sneg. December bo ves silno viharen, moker in mrzel, gosta megla in obilno dežja. Mesec januar se bo pa po mnenju teh opazovalcev odlikoval po silnem snegu in hudem zmrzovanju.

Razne reči.

— Močni potresi so bili meseca septembra na otoku Nainfor v Avstraliji. Pokončanih je vsled tega potresa sedem vasi. Govori se, da se je na otoku nad stokrat zemlja stresla. Med sunljevi vzdignil se je iz globokega jezera hrib, več sto čevljev visok, iz katerega je švigal velikanski plamen. Skoro vse drevje na tem otoku je končano. — Na otokih Samoa so potresi tako pogosti, da so tamošnji prebivalci temu že skoro privajeni.

— Železna jadrnica je bila pred kratkim v Lušinjju izdelana in v morje spuščena. Za izdelovanje te jadrnice, kateri se je dalo ime „Martinič“, potrebovalo se je 106 dni, in je lastnina bratov Kuzuličev. Ladija nosi 650 bačev in vender ne sega več nego 15 angleških čevljev v vodo.

— Nasledki povodenj po južnem Francoskem so grozni. Ne dá se popisati, v kaki stiski so ljudje, ko je po nekterih krajih vse pod vodo, in se iz tega žalostnega jezera le cerkveni stolpi vzdigajo. Bil je pa tudi naliv strašen in grozen. Štiri dni in štiri noči je dež lil neprenehoma. V Marselju je tako močno deževalo, da se je ustavil ves promet po ulicah in v pristanišči so mogli prenehati z delom. Blago, kolikor ga je bilo iz ladij spravljene, se je spridilo. — Povodnje so bile ob reki Rodoni in nje pritokih. Pri tako neprestanem deževanju naraste vsak potoček v derečo reko. Bèda je neznano velika in od drugod se mora donášati živež, da ljudje lakote ne pomrjò. Vojaki sedaj pravljajo pota in narejajo mostove, da bodo mogli ljudje zopet med sabo občevati. — Tako ima vsako leto svoje vesele in žalostne prikazni.

— V Pittsburgu v severnih državah Amerike je pogorela stolna cerkev sv. Petra. Bila je ena najlepših cerkev v zedinjenih državah. Ogenj je baje nastal, ker se je vnel plin, s katerim se je peč kurila. — V Pittsburgu v Ameriki izhlapije iz zemlje plin, in s tem kurijo po mestu.

Telegrami.

Budapešt, 24. nov. Poročila časnikov zaradi avstrijsko-nemško-angleške zveze proti Rusiji so nezanesljive. — Stvarne razprave trgovinske avstro-rumunske bodo prvi teden decembra. Sklep delegacij pa krog drugega decembra.

Sofija, 24. nov. Na Filipopeljskem koldvoru razdeljeval je general Kaulbars tiskan sastavek in pa Cankov organ „Svetlino“. Orožniku, ki ga je opozoril, da to ne gré, ker je proglašen obležnji stan, je rekel Kaulbars, da ga vlada, ki je iz samih goljufov sastavljena, nič ne briga in da naj orožnik molí.

Pariz, 24. nov. Francoska zbornica je sprejela s 355 proti 171 glasovom nasvet, da se bo uradnikom v finančnem ministerstvu plača za 618.000 frankov znižala. Enako jo mislijo znižati tudi po drugih ministerstvih. Ministri se tej vpeljavi vpirajo.

Rim, 24. nov. Robilant predložil je kamori diplomatska pisma o bolgarskem vprašanju. V nedeljo bo odgovarjal na vprašanja v zunanji politiki.

Tuji.

22. novembra.

Pri **Mattèu**: Jožef Janeba, tovarnar, z Dunaja. — Dr. Julij Kozjek, odvetnik, iz Grada. — Kirchenberger in Landecker, trgovca, z Dunaja. — Albrecht, trgovec, iz Grada. — Sigmund Schick, potovalec, iz Brna. — Neumann, trgovec, iz

Siseka. — Leopold Ahačič, tovarnar, iz Tržiča. — Fuchs, posestnik, iz Kokra. — J. C. Beck, zasebnik s soprogo, iz Trsta. — J. Kobler, c. k. uradnik, iz Reke.

Pri **Sionu**: Berger, Gruber, Westen in Kollinsky, trgovci, z Dunaja. — Ignac Sommer, trgovec, iz Kaniže. — Emil Wertheimer, tovarnar, iz Zidanega mosta. — Janez Šlibar, posestnik, iz Tabora. — Leop. Schlesinger, potovalec, iz Maribora. — Alojzij Gatsch, trgovec, s soprogo, iz Mokronoga. — Fr. Pravistina, zasebnik, iz Dražgoš. — Kern, Luttioni, Partel in Wegny, zasebnik, iz Trsta. — Franc Himelak, zasebnik, iz Gorice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	739-05	- 0.4	sl. jzap.	oblačno	0-00	
23. 2. u. pop.	738-84	+ 7.0	sl. zap.	del. jasno		
9. u. zveč.	742-08	+ 1.2	sl. jzap.	jasno		

Zjutraj oblačno, čez dan jasno. Srednja temperatura 2-6° C., za 0-3° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

24. novembra

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 90 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	84 " 80 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	114 " 85 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 25 "
Akcije avstr.-ogerske banke	881 " " "
Kreditne akcije	290 " 10 "
London	125 " 85 "
Srebro	— " " "
Francoski napoleonid.	9 " 95 "
Ces. cekini	5 " 93 "
Nemške marke	61 " 72 1/2 "

Zahvala.

Povodom smrti gospoda hišnega in zemljiškega posestnika Antona Fröhliche so njega dediči tukajšnji mestni blagajnici izročili petindvajset forintov za ubožce ljubljanskega mesta.

Mestni magistrat si uojoja to blagosrèno dejanje jasno oznanjati in izrekati dostojno zahvalo.

Mestni magistrat Ljubljanski

dné 22. novembra 1886.

Župan: Grasselli, m. p.

Prošnja.

16. novembra lanskega leta že je umrl v Tržiči č. g. Josip Kastelec, duhoven Poreško škofije. Rojen je bil v Tržiči, v šolo pa je hodil v Ljubljani, Novemestu in Gorici, ter je bil 11. septembra 1870 v Poreču v mašnika posvečen. Služboval je ves čas po tužni Istri, dokler je mogel. Hudo bolan vrnil se je v rojstni kraj iskat si zdravja, katerega pa, žalibog! ni našel; umrl je lepe smrti, ves vdan v voljo božjo, previden s sv. zakramenti, in 19. novembra p. l. smo njegovo truplo slovesno pokopali v Tržiči, da v zemlji domači najde počitek, katerega v tujini ni imelo.

Ranjki je bil odkritosrčen in blazega značaja, zato je štel pa tudi povsod veliko prijateljev. Do teh prijateljev umrlega se s temi vrsticami obračam s prijazno prošnjo, naj bi po svoji moči prispeli z doneski, da se g. Kastelec postavi dostojen kament spomenik na farnem pokopališču v Tržiči. Kdor bi v ta namen hotel kaj darovati, naj pošlje svoj prispevek vsaj do Božiča podpisanemu, kateri bo potem spomenik oskrbel in o svojem času darovalcem položil račun o troških.

V TRŽIČI, 23. novembra 1886.

Franc Špendal,
farni administrator.

Oklic!

vsem bralecem tega cenjenega lista.

Ker mislim popolnem opustiti svoje provinencialne podružnice in prevzeti neko tovarniško podjetje, prodam vse svoje blago za šestrino vrednosti, namreč

vse po 97 kr.

(3)

97 kr.
1 moški klobuk iz mehke klobučevine v vseh barvah.

97 kr.
1 ženska srajca z vezanjem iz najfinjšega šifona.

97 kr.
6 parov nogovičic jedne barve ali progaste.

97 kr.
1 dober namizni prt, bel, damasten, ali barvast.

97 kr.
1 moške hlače, varstvo proti mrazu, velike.

97 kr.
1 umetelna pipa iz morske pene s pokrovom.

97 kr.
1 ženska pahljača, fino poslikana modna.

97 kr.
1 bracelet, jako okrašen s kameni.

97 kr.
12 kavinskih žličic iz pravega Londonskega brit. srebra.

97 kr.
1 tricet obleka za dečke ali deklice, hlače in telovnik.

97 kr.
1 moška srajca iz finega šifona, kretona ali oksforda.

97 kr.
3 pare nogovje za ženske, dobre baže.

97 kr.
6 prtličev, belih ali barvastih, damastni uzorec.

97 kr.
1 predposteljna preproga iz jutelblaga, desinovana.

97 kr.
1 smodnik iz pristne morske pene.

97 kr.
1 urna verižica iz umetnega zlata s privzkom.

97 kr.
2 svečnika iz pristnega Londonskega britanija srebra.

97 kr.
3 mizni noži iz pristnega Londonskega britanija srebra.

97 kr.
1 žensko spodnje krilo, pleteno s progami.

97 kr.
1 par elegantnih suknjenih čevljev za doma.

97 kr.
1 volnen joplč za moške in ženske.

97 kr.
6 prtličev za brisanje posod iz sivnega platna s prog.

97 kr.
1 žensko ogrinjalo, veliko.

97 kr.
3 žepni robci iz fine Lyonske svile v različnih barvah.

97 kr.
1 prstan z brilantom, ponarejeni kameni.

97 kr.
1 zajemalnica za juho iz prist. Londonskega brit. srebra.

97 kr.
6 francoskih vilic iz prist. Londonskega britanija srebra.

97 kr.
1 volnene hlače (sistem Jägerjev) za moške.

97 kr.
6 otlač, križast uzorec, obrobljene.

97 kr.
1 kasetna s 10 komadi angleških prstnobarvastih žepnih robcev v različnih barvah.

97 kr.
3 šali iz fine volne, v živih barvah z resami.

97 kr.
1 užigalo z mehnično pripravo, da se samo prižge.

97 kr.
1 medaljon, najnovjši facon, s kameni.

97 kr.
6 žlic iz pristnega Londonskega britanija srebra.

97 kr.
1 garnitura: 1 ženski medaljon, 1 par uhanov, 1 prstan iz bronca s smaragdi, 1 par manšetnih gumb s patent. zaponko.

Razpošilja se proti počtnemu povzetju; vse neugajajoče blago se zamenja ali pa se denar povrne.

J. H. Rabinowicz, Dunaj, 3. Bezirk, Hintere Zollamtsstrasse Nr. 9.

Zrebanje že prihodnji mesec.

KINCSEM SREČKE à 1 gld. 11 srečk 10 gld. samo 10 gld.

Glavni dobitek v gotovini

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odtegljajem 20% — 4788 denarnih dobitkov.

(26)

Kincsem-srečke dobivajo se

v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba: Budapešta, Waitznergasse 6.